

Péter és Pál ünnepe

(június 29.)

Sir 24,23-31

A bölcsesség emberei

Ez mind áll az Istennel való szövetség könyvére, és a törvényre, amit Mózes adott nekünk, Jákob családjának öröksége gyanánt. Bőven, mint a Fizon, árasztja a bölcsességet, mint a Tigris folyó az első termés napjain. Úgy gyarapszik tőle a bölcsesség, ahogy megduzzad az Eufrátesz folyó, vagy mint a Jordán aratás idején. Okulástól árad, akárcsak a Nílus, vagy miként a Gichon a szüret napjain. Nem ért célt az első, aki fürkészni kezdte, de az utolsó sem jutott a végére. Gondolatai, mint a tenger végtelenje, tanácsai pedig mélyebbek az óceánnál. Olyan vagyok, mint a folyam mellékága, mint a csatorna, amely átszeli a kertet. Így szóltam: „Öntözni akarom kertemet, locsolni akarom a virággyaimat.” De nézd csak, az árkom folyóvá változott, a folyamból pedig tenger kerekedett.

A zsidó irodalomban a szent föld folyói, az ellenséges babiloni birodalom folyói – a Tigris és az Eufrátesz –, valamint a másik rivális hatalomnak, Egyiptomnak a fő folyója a Nílus gyakorta szerepel szimbolikus értelemben a hatalmi, uralmi erőt kifejezve. Kevesen tudják hogy a Jordán nevének jelentése a héber jarad („alázubog”) szóból ered, de értelmezik úgy is, mint az „év folyója”, vagyis az a víz, amely egész évben – a szárazság idején is – megmarad. Ez a 200 km hosszú folyam kanyarulataival együtt 400 km is lesz, esése pedig 915 méter. A bibliai időkben természetes határ volt a tőle nyugatra terülő kánaáni birodalom és Izrael között. Ezért a Jordánon túli vidék elég sokszor negatív értelemben szerepel a Bibliában.

A Jordán völgye ősidők óta vonzotta a különböző népeket. „A déli országrészt amalekiták lakják, a hetiták, a jebuziták és az amoriták inkább a hegyre húzódnak, a kánaániak pedig a tenger partját és a Jordán völgyét népesítik be” (Szám 13,29). Ezért keletről nyugatra átkelni a Jordán folyón egy termékeny föld feletti uralom megszerzését jelentette. Az izraeli honfoglalás itt is kezdődött. Mózes beszédei között olvashatjuk, a következőket: „Szólj Izrael fiaimhoz, s mondd meg nekik: Ha átkeltek a Jordánon és Kánaán földjére értek” (Szám 33,51). Sőt a Tóra parancsai is amelyet Mózes közvetített, a Jordán melletti országnak szólnak: „Ezek azok a

parancsok és törvények, amelyeket az Úr Moáb pusztáján, a Jordán mentén, Jerikó közelében Mózes által Izrael fiainak adott” (Szám 36,13). A Zsoltárok könyvében a Jordán gyakran megszemélyesített folyó: „A tenger meglátta és elfutott, a Jordán visszafelé vette útját” (114,3). „Mi lelt, tenger, hogy elfutottál? Jordán, miért vetted visszafelé utad?” (114,5). A prófétai igehirdetésben pedig gyakorta polemikus összefüggésben szerepel, és a folyó vizének ellenállhatatlan ereje Jahve hatalmának erejét szemlélteti: „Nézzétek, hogy tör elő az oroszlán a Jordán sűrűjéből az örökzöld legelőre. Így űzöm el őket hirtelenül, s a választottamat rendelem föléje. Mert ki mérhető hozzám? Ki vonhatna felelősségre? És melyik pásztor állhat meg a szíнем előtt?” (Jer 50,44). Sőt Jézus is a Jordán folyónál keresztelkedett meg: „Akkor Jézus Galileából elment Jánoshoz a Jordán mellé, hogy megkeresztelkedjék” (Mt 3,13).

Sirák fia könyve erre a korábbi szimbolikára épít, és amikor ezt a szöveget Péter és Pál apostol ünnepén felolvassuk, akkor a Jordán-szimbolika minden elemét a két fő apostolra alkalmazzuk. Rajtuk keresztül árad ellenállhatatlanul Isten bölcsessége. Ahogy a Jordán vize megöntözi a kerteket és életet ad a növényeknek, úgy ad Péter és Pál bölcsessége életet a lelkeknek. Tehát ezt a régi szöveget alkalmazott értelemben értjük Péterre és Pálra. A bibliai szimbolika gyakorlata segítségével jobban megérthetjük, hogy egy ember is lehet Isten kegyelmének hatékony közvetítője, ha elvégzi a rábízott feladatot. A bibliai szimbolikában a természeti jelenségek és a lelki jelenségek gyakorta egymás magyarázatára szolgálnak. Ez történik itt is.